

Pressiteade

Luxembourg, 24. mai 2016

Audiitorid hoiatavad, et „ELi raudteekaubavedu ei ole ikka veel õigel teel“

Euroopa Kontrollikoja uus aruanne näitab, et vaatamata komisjoni eesmärgile suunata kaubavedu maanteedelt raudteedele, on raudteekaubaveo osakaal ELi tasandil alates 2011. aastast tegelikult veidi langenud. Aruande kohaselt on raudteetransport keskkonnasõbralikum ja kasutab vähem imporditud naftat. Samas ei suuda raudteetransport maantevedudega konkureerida.

Audiitorid uurisid ELi raudteekaubaveo arengut alates 2000. aastast. Ajavahemikus 2014. aasta keskpaigast kuni 2015. aasta keskpaigani külastati viit liikmesriiki – Tšehhi Vabariik, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa ja Poola.

ELi eelarvest eraldati ajavahemikul 2007–2013 raudteeprojektide rahastamiseks ligikaudu 28 miljardit eurot. Audiitorid jõudsid järeldusele, et vaatamata komisjoni eesmärgile suunata kaubavedu maanteedelt raudteedele, ei ole raudteekaubavedu suutnud viimase 15 aasta jooksul ELis maanteetranspordiga mõjusalt konkureerida. Kokkuvõttes on raudteekaubaveo toimimine ELis endiselt mitterahuldav.

Audiitorid leidsid, et kaubasaatjad eelistavad selgelt maanteid raudteedele. Kuigi mõni liikmesriik (nt Austria, Saksamaa ja Rootsi) on suutnud saavutada paremaid tulemusi, on raudteekaubaveo osakaal keskmiselt ELi tasandil alates 2011. aastast tegelikult veidi langenud. Lisaks on kaubarongide keskmine sõidukiirus ELis väga aeglane (paljudel rahvusvahelistel liinidel ainult ca 18 km/h).

Audiitorite sõnul ollakse ühtse Euroopa raudteepiirkonna loomisest endiselt väga kaugel. ELi raudteevõrk on endiselt liikmesriikide võrkudest koosnev süsteem, mille üle teevad järelevalvet erinevad riiklikud ametiasutused ning kus liinide jaotamist, haldamist ja tasusid reguleerivad väga erinevad siseriiklikud eeskirjad.

Liikluskorralduse menetlused ei ole isegi raudteekaubaveokoridorides raudteekaubaveo vajadustega kohandatud: kaubaronge maksustatakse iga raudteetaristus kasutatud kilomeetri pealt. Maanteetranspordi puhul see alati nii ei ole.

Pressiteate eesmärk on avaldada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – pressiesindaja T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Kolmes külastatud liikmesriigis eraldati perioodil 2007–2013 rohkem ELi vahendeid maanteedele kui raudteedele, ning raudteetranspordile eraldatud ELi vahendeid ei kasutatud esmajärjekorras raudteekaubaveo vajaduste rahuldamiseks. Lisaks võib taristu jätkusuutlikkust ja toimimist mõjutada raudteevõrgu kehv hooldamine.

Aruande eest vastutava kontrollikoja liige Ladislav Balko kommenteeris aruannet järgnevalt:

„Kui meie aruandes leitud probleemidega ei tegeleta, ei suudeta neid lahendada ka täiendava rahastamise abil. Komisjon ja liikmesriigid peavad aitama raudtee- ja taristuettevõtjatel parandada raudteekaubaveo usaldusvärsust, sagedust, paindlikkust, kliendikesksust, transpordiks kuluvat aega ja maksumust.“

Audiitorid soovitasid komisjonil ja liikmesriikidel tegeleda raudteekaubaveoturu liberaliseerimise, liikluse korraldamismenetluste, haldus- ja tehniliste piirangute, raudteekaubaveo sektori toimimise järelevalve ja läbipaistvuse ning erinevate transpordiliikide vahelise konkurentsi puhul täheldatud puuduste lahendamiseega.

ELi toetuse paremaks ära kasutamiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid tagama poliitikaeesmärkide järjepidevama koordineerimise nii rahastamise kui projektide valiku, kavandamise ja juhtimise ning raudteevõrgu hooldamisega.

Toimetajatele

Tõhusamate ja säästvamate transpordiliikide, eriti raudteekaubaveo edendamine on viimase 25 aasta jooksul olnud ELi poliitika oluline osa. Euroopa Komisjon kehtestas juba 1992. aastal põhieesmärgiks erinevate transpordiliikide tasakaalustatud suhte loomise. 2001. aastal kinnitas komisjon raudteesektorile uue hoo andmise olulisust, seades eesmärgiks Kesk- ja Ida-Euroopa riikides raudteekaubaveo turuosa säilitamise 35 % kandis aastaks 2010. 2011. aastal seadis komisjon lõpuks eesmärgiks suunata aastaks 2030 kuni 30 % ja aastaks 2050 üle 50 % kaugemale kui 300 km kaugusele toimuvast maanteekaubaveost teistesse transpordiliikidesse, nagu raudtee- ja veetransport.

Transport moodustab ligikaudu kolmandiku ELi energiatarbimisest ja süsinikdioksiidi heitkogustest. Tõhusate ja säästvate transpordiliikide, nagu raudteed ja siseveeteed, eelistamine maanteedele võib aidata vähendada Euroopa sõltuvust importnaftast ja kahandada saastet. Euroopa Keskkonnaameti andmetel on raudteetranspordist tulenev CO₂ heide tonnkilomeetri kohta võrreldes maanteetranspordiga 3,5 korda väiksem. Säästvamad transpordiliigid võivad aidata vähendada ka maanteevõrgu ülekoormatusega seonduvaid kulusid, mis praeguste hinnangute kohaselt peaksid 2050. aastaks suurenema 50 %, ehk peaaegu 200 miljardi euroni aastas, ja kahandada maanteetranspordis hukkunute arvu.

ELi sisemaakaubaveo maht (maantee-, raudtee- ja siseveetransport) moodustab ca 2 300 miljardit tonnkilomeetrit aastas, ning maanteetransport moodustab sellest ca 75 %.

Eriaruanne nr 8/2016: „ELi raudteekaubavedu ei ole ikka veel õigel teel“ on kättesaadav ELi 23 ametlikus keeles.